

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж4 185/21
10.3.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија: Весне Мاستиловић, председника већа, Весне Миљуш и Весне Дамјановић, чланова већа, у парници тужиоца АА ЈМБГ ..., из ..., ..., ул. ... бр. ..., кога заступа адв. Небојша Богдановић из Београда, Вишњица, Маршала Тита бр.121, против туженог Радио ЈАТ д.о.о. Београд, ул. Алексе Ненадовића бр.19-21, ПИБ ..., МБ ..., кога заступа адв. Љиљана Јевтић из Београда, Београдска бр.34, ради повреде ауторског права и накнаде штете, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П4 45/19 од 16.6.2021. године, у седници већа одржаној дана 10.3.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду П4 45/19 од 16.6.2021. године у ставу првом и другом изреке пресуде, а жалба туженог **ОДБИЈА**, као неоснована.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду П4 45/19 од 16.6.2021. године у ставу четвртном изреке тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да тужиоцу на име накнаде неимовинске штете исплати износ од 25.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 16.6.2021. године до коначне исплате због повреде моралних права аутора јер је на интернет сајту www.radiojat.rs дана ... године неовлашћено јавно саопштио ауторско дело тужиоца, портрет ББ без назначења имена или псеудонима тужиоца као аутора, док се за износ од 25.000,00 динара до досуђених 50.000,00 динара са законском затезном каматом тужбени захтев **ОДБИЈА**, као неоснован.

ОДБАЦУЈЕ СЕ жалба туженог изјављена против става трећег и шестог изреке пресуде Вишег суда у Београду П4 45/19 од 16.6.2021. године, као недозвољена.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П4 45/19 од 16.6.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца АА, те је утврђено да је тужени Радио ЈАТ д.о.о. Београд повредио ауторско право тужиоца, тако што је дана године, на интернет сајту www.radiojat.rs неовлашћено јавно саопштио ауторско дело тужиоца фотографију “Портрет ББ”, јавно саопштио ауторско дело без назначења имена или

псеудонима тужиоца као аутора и ауторско дело саопштио у непотпуној форми, чиме је тужиоцу нанео имовинску и неимовинску штету. Ставом другим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде имовинске штете због повреде ауторског права јер је на интернет сајту www.radiojat.rs, дана године, неовлашћено јавно саопштио ауторско дело тужиоца “Портрет ББ”, исплати износ од 14.193,60 динара са законском затезном каматом почев од 16.6.2021. године, као дана пресуђења, па до коначне исплате. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да тужени на име накнаде имовинске штете, због повреде ауторског права, јер је на интернет сајту www.radiojat.rs дана године, неовлашћено јавно саопштио ауторско дело тужиоца “Портрет ББ”, исплати преко досуђеног износа од 14.193,60 динара, до траженог износа од 53.100,00 динара. Ставом четвртим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде неимовинске штете због повреде моралних права аутора, јер је на интернет сајту www.radiojat.rs, дана године, неовлашћено јавно саопштио ауторско дело тужиоца “Портрет ББ”, без назначења имена или псеудонима тужиоца као аутора, исплати износ од 50.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 16.6.2021. године, као дана пресуђења па до коначне исплате. Ставом петим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, па је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде неимовинске штете, због повреде моралних права аутора, јер је на интернет сајту www.radiojat.rs, дана године, неовлашћено јавно саопштио ауторско дело тужиоца “Портрет ББ”, у непотпуној форми, исплати износ од 40.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 16.6.2021. године, као дана пресуђења па до коначне исплате. Ставом шестим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу у коме је тражио да тужени на име накнаде неимовинске штете због повреде моралних права аутора, јер је на интернет сајту www.radiojat.rs, дана године, неовлашћено јавно саопштио ауторско дело тужиоца “Портрет ББ”, у непотпуној форми, исплати преко досуђеног износа од 40.000,00 динара, а до траженог износа од 50.000,00 динара, износ од 10.000,00 динара. Ставом седмим изреке обавезан је тужени да тужиоцу АА накнади трошкове парничног поступка у износу од 106.724,00 динара, са законском затезном каматом почев од 16.6.2021. године као дана пресуђења па до исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, под претњом принудног извршења.

Против наведене пресуде благовремену жалбу изјавио је тужени, побијајући пресуду у ставу првом, другом, трећем, четвртном и шестом изреке, због неправилно утврђеног чињеничног стања и неправилне примене материјалног права. Жалбене разлоге је изнео, жалбени предлог је ставио. Трошкове другостепеног поступка је тражио.

Испитујући првостепену пресуду у смислу члана 386. ЗПП, Апелациони суд у Београду је нашао да је жалба туженог делимично основана, а делимично недозвољена.

У спроведеном првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка предвиђене чланом 374. став 2. ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Нису учињене ни повреде из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП-а, на које указује тужени јер је изрека пресуде у ставу првом и другом изреке јасна, непротивречна разлозима, дато је довољно разлога о битним чињеницама који су јасни и непротивречени. На правилно утврђено чињенично стање, правилно је

примењено материјално право.

Према чињеничном утврђењу тужилац је фотограф и аутор монографије ... издате ... године у издању Каменко у оквиру које је на страни ... објављена фотографија "Портрет ББ" чији је аутор тужилац. Монографија садржи још фотографија ББ чији је тужилац аутор, али и фотографије чији је аутор ВВ. Тужилац је био уредник фотографије у часопису "Поп-рок" од оснивања часописа 1982. године до гашења часописа 1990. године. Фотографија "Портрет ББ" настала је у склопу интервјуа који је тужилац урадио са ББ, ... године, за овај часопис, а фотографију је сачинио код Хотела "... на ... Искључиво је радио са фотоапаратом Nikon F801 који је имао окидање 5 снимака у секунди са којим је и направљена предметна фотографија. Спорна фотографија је објављивана више пута на разним местима, а објављена је и на сајту www.prestige.rs где је тужилац означен као аутор. Своја ауторска права на предметној фотографији није никоме уступио. Спорну фотографију објавио је тужени дана године, у оквиру текста са насловом "... на своме сајту www.radiojat.rs. Фотографију је тужени саопштио без знања и дозволе аутора, без назначења тужиочевог имена или псеудонима као аутора и у непотпуној форми. Тужилац се више не бави фотографијом али се често дешава да му фотографије буду објављене без потписивања њега као аутора.

Правилно је првостепени суд закључио да је тужени повредио ауторска права тужиоца, јер је без знања и одобрења тужиоца неовлашћено саопштио предметну фотографију тужиоца на свом интернет сајту не означивши тужиоца као аутора именом, псеудонимом или знаком, а у оквиру текста који је објавио у погледу необјављене песме ББ, ... музичке групе групе ... Јавним саопштавањем фотографије у електронској форми на наведеној интернет страници тужени је повредио тужиочево право из члана 30. Закона о ауторским и сродним правима, као и право из члана 15. поменутог Закона, јер аутор има искључиво право да његово име, псеудоним или знак буду назначени на сваком примерку дела приликом сваког јавног саопштавања дела изузев ако је, с обзиром на конкретан облик јавног саопштавања дела технички немогуће и нецелесходно, због чега тужилац има право да штити интегритет свог дела, сходно члану 17. Закона о ауторским и сродним правима. Повредом се по одредби из члана 204. Закона сматра неовлашћено вршење било које радње или неизвршење било које обавезе која је обухваћена искључивим правима носиоца ауторског или сродног права. Зато је одлука из става првог побијане пресуде донета правилном применом члана 205. ЗОАСП-а у вези са чланом 204, 15, 17. и 30. Закона о ауторским и сродним правима.

Сходно наведеном, тужилац има право на економско искоришћавање свог дела, према члану 19. став 1. и 2. ЗОАСП-а. Правилно је с тим у вези суд досудио на име имовинске штете тужиоцу износ од 14.193,60 динара, применом Правилника УЛУПУДС-а и чијим тарифником – ценовником, је предвиђена цена за објављивање фотографије путем интернета одређене величине. Према Правилнику фотографија до 300 кб има вредност 40 поена, што износи 40 евра, (јер је један поен 1 евро,) увећано за 200%, јер се ради о глобалном коришћењу фотографије, те применом важеће курсне листе на дан подношења тужбе добија се правилан досуђени износ од 14.193,60 динара. Зато је и одлука у ставу другом изреке побијане пресуде правилна и на закону

заснована.

Неосновани су наводи жалбе туженог да тужилац није доказао да је аутор предметне фотографије. Тужилац је доставио доказ, извод са сајта www.prestige.rs на коме је објављена предметна фотографија испод које се налази потпис тужиоца као аутора. Осим тога, наведена фотографија је објављена у монографији ... у издању “Каменко”, године, у којој су наведени аутори фотографија. Искључено је ауторство на поменутој фотографији ВВ који је такође учествовао у објављивању монографије и сачињавању фотографија групе ... и ББ, јер је наведено лице изјавило да спорна фотографија није његово ауторско дело, него овде тужиоца. Осим тога, тужилац је објаснио када, како и на који начин је предметна фотографија настала (приликом интервјуа ББ, у близини хотела “...” ... године). У прилог тим тврдњама суду су достављене изјаве управо сведока ВВ и ГГ (тадашње ... ББ). Дате изјаве су у складу са Законом о парничном поступку и зато правилно цењене. Изјаве садрже адресе ових сведока како је суд и тражио, описане су околности настанка предметне фотографије које су овим лицима биле познате, због чега жалбени навод туженог да су предметне изјаве коришћене незаконито су неосноване.

С обзиром на изнето одлука као у ставу првом и другом изреке побијане пресуде је потврђена, а одлука као у ставу првом изреке ове пресуде донета на основу члана 390. ЗПП-а.

Правилна је и одлука првостепеног суда у погледу досуђења неимовинске штете, због повреде моралних права аутора неозначавањем имена или псеудонима тужиоца као аутора, сходно члану 2. став 2, члану 8, 15, 19. и 204. Закона о ауторским и сродним правима. Међутим, ценећи све субјективне и објективне околности на страни тужиоца, да је тужилац био професионални фотограф, дугогодишњи уредник фотографије музичког часописа, да је фотографија објављена у оквиру монографије рок групе ... и покојног ... ове групе ББ, али и да је више пута објављивана односно била доступна јавности чиме је јавност са њеном садржином већ упозната, Апелациони суд налази да је правична новчана накнада на име неимовинске штете због повреде моралног права аутора неозначавањем имена или псеудонима тужиоца као аутора износ од 25.000,00 динара. Зато је одлука у ставу четвртог изреке првостепене пресуде преиначена, а тужбени захтев тужиоца за износ од још 25.000,00 динара до досуђених и тражених 50.000,00 динара одбијен у складу са чланом 200. став 1. и 2. ЗОО-а.

Одлука као у ставу другом изреке ове пресуде донета на основу члана 394. тачка 4. ЗПП-а.

Како је тужбени захтев тужиоца ставом трећим и ставом шестим изреке побијане пресуде одбијен, што значи да је у овом делу тужени у спору успео, то тужени сходно одредби члана 378. став 3. ЗПП-а нема правни интерес за изјављивање жалбе у том делу, због чега је његова жалба, изјављена против става четвртог и става шестог изреке побијане пресуде одбачена и донета одлука у ставу трећем изреке ове пресуде применом члана 389. став 1. ЗПП-а.

Тужени у жалбеном поступку није успео, због чега му не припада право на накнаду трошкова другостепеног поступка, па је његов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка одбијен, а одлука као у ставу четвртом изреке ове пресуде донета на основу члана 165. став 1. ЗПП-а.

**Председник већа-судија
Весна Мاستиловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић